

ISKRA

28. JUN.

1969

LETO VIII.

ŠTEV. 24.

TEDENSKO GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZP ISKRA — INDUSTRIJA ZA ELEKTROMECHANIKO, TELEKOMUNIKACIJE, ELEKTRONIKO IN AVTOMATIKO, KRANJ

Naša perspektiva

Dan borca 4. julij praznujemo delavci ISKRE tudi kot svoj praznik, praznik ISKRE. Na ta dan se bomo srečali iz vseh tovarn našega podjetja in izvršili pregled naših vrst, pregled naše moči in uspehov.

V preteklem letu je naša ISKRA dosegla pomembne rezultate. Povečali smo proizvodnjo za 21,4 % pri malenkostnem porastu zaposlenih delavcev. Stalna rast proizvodnje se nadaljuje tudi v prvem polletju letošnjega leta, saj se je povečala proizvodnja v 5 mesecih ca. 37,6 % nasproti istemu obdobju lanskega leta.

Tudi na področju izvoza se nadaljuje ekspanzija iz preteklih let.

Ustrezno porastu proizvodnje se stalno povečujejo tudi osebni dohodki, tako da smo dosegli poprečje osebnih dohodkov industrije v Sloveniji. Pred nekaj leti je bila ISKRA z osebnimi dohodki na dnu lestvice slovenske industrije.

ISKRA je v preteklem obdobju izvajala veliko rekonstrukcijo in za modernizacijo so bila vložena velika sredstva. Čeprav v nekaterih organizacijah niso bili doseženi pričakovani rezultati, je ISKRA kot celota vendar dosegla zelo pomembne rezultate, kar se kaže predvsem v povečanju produktivnosti in ekonomičnosti poslovanja. Iz preteklega poslovanja izhajajo še nekateri nerešeni problemi, katere pa moramo čim prej rešiti.

Ob prazniku ISKRE je prav, da se tudi vprašamo, kakšna je naša perspektiva, kakšna bo pot ISKRE.

Na osnovi ocene domačega in inozemskega tržišča, kakor tudi iz dosedanjega trenda razvoja ISKRE ugotavljamo, da obstaja za naše podjetje zelo ugodna perspektiva. Po prvih ocenah srednjeročnega plana, katerega v podjetju intenzivno pripravljamo, ocenjujemo, da bi bila vrednost proizvodnje v letu 1975 ca. 3 milijarde novih dinarjev. Od te proizvodnje planiramo za izvoz od 40—50 milijonov dolarjev. Število zaposlenih bi se dvignilo na preko 20.000 delavcev. Porast proizvodnje bi moral biti predvsem rezultat modernizacije proizvodnih postopkov. Zato bodo potrebna nadaljnja vlaganja v tehniko in tehnologijo. Prav tako bodo za tako ekspanzijo nujno potrebna poleg lastnih tudi bančna sredstva.

Smatramo, da obstajajo realni pogoji za tako poslovno orientacijo v prihodnjih letih. Za take ambiciozne cilje pa bo nujno potrebna mobilizacija vseh materialnih in umskih sposobnosti v podjetju.

VLADIMIR LOGAR
generalni direktor ZP Iskra

Ob dnevu ISKRE

Ob proslavljanju dneva Iskre želim, da bi se vsi člani kolektiva ZP spomnili na naše pretekle in sedanje težave preko katerih je Iskra postala to, kar je. Tako kot bomo skupno proslavljali dan Iskre, moramo tudi pri našem bodočem delu skupno skrbeti in delati za procvit in napredek podjetja in njegovih organizacij, da bomo naslednji Iskrin praznik proslavljali ob večjih uspehih in boljših finančnih rezultatih.

ROK ZIBERT, ING.
predsednik DS ZP ISKRA

Ismet Mujezinović

Juriš

Obetajo se nam ugodni poslovni rezultati

To leto bo za združeno podjetje eno izmed najbolj značilnih. Tako je predvidel letni plan in tako kažejo rezultati v preteklih mesecih. Vseh zamisli sicer ne uresničujemo, vendar pa se glavne izmed njih ne oddaljujejo veliko od začrtane poti in na te naslanjamo prepričanje, da bo to leto zares uspešno. Okrepitev, zlasti finančna, ki se nam letos obeta, pa nam mora predvsem služiti za zdravljenje likvidnosti in utrditev poslovanja.

Temelj letošnjemu poslovnemu uspehu bo vsekakor močno povečana proizvodnja.

Planirali smo jo v vrednosti 1.294.273.000 N din, kar pomeni 32 % več od lanske. Stopnja naše rasti je s tem visoko nad stopnjo, s katero tako v elektronski, kakor tudi v ostali industriji računa republiški in zvezni letni plan in je 7—8 %. Izvršitev zastavljene naloge ni odvisna le od zmogljivosti; le-te so že lani dovoljevale v marsikateri naši tovarni večjo proizvodnjo, letos pa jo še povečujejo. Uspeh sloni bolj na nekaterih drugih dejavnikih, predvsem na brezhibnem in usklajenem delovanju vsega tehničnega, ekonomskega in organizacijskega mehanizma. In seveda — brez rednega priliva denarja ne bo redne proizvodnje. Do danes je proizvodnja potekala na splošno vzeto, po pričakovanjih, saj zaostajamo le okrog 5 % za dinamičnim planom, zato pa smo po vrednosti visoko nad lansko proizvodnjo. Uspeh pa je po posameznih tovarnah kaj različen, npr.: TEN, Elektronika in Orodjarna so za svojimi načrti že precej zaostale, medtem ko Elektromotorji, Instrumenti in Avto-

matika visoko presegajo svoje planske zadolžitve. Pomembno pa je, da prav vse organizacije krepko presegajo lansko proizvodnjo. Glede na značaj osnovne tehnologije delimo našo dejavnost na elektroniko, na elektromehaniko in na ostalo. V svetu, a že tudi pri nas je rast elektrone precej hitrejša od rasti elektromehanike. V tem letu bo od naše proizvodnje odpadlo na elektroniko že 52 % (lani 45 %) in na elektromehaniko 43 % (lani 48 %) in 5 % (lani 7 %) na ostalo dejavnost. Letos je programiranih 662 izdelkov, oz. skupin izdelkov. Pri tem ugotavljamo, da ostaja stari program praktično nespremenjen, redke izjeme pa še ne pomenijo napredka. Napredek v naši panogi pa dobiva vedno večjo hitrost, ker lahko ugotovimo, da pred 15 leti 75 % sedanjege asortimenta sploh ni bilo na tržišču.

Tako se spet srečujemo s tolikokrat ponavljanimi besedami, da je treba naš mačehovski odnos do razvojno-raziskovalne dejavnosti že

(Dalje na 2. strani)

Udeležencem slavlja na Lokvah obilo zadovoljstva

Praznik ZP ISKRA, ki ga slavimo vrsto let ob DNEVU BORCA, postaja že tradicija za našo delovno skupnost.

Naj ne bo odveč, če rečemo, da ta praznik združuje tudi vse proizvajalce ZP ISKRE.

Vsi si želimo, da naj bi bil ta praznik tudi v bodoče res dan sproščenosti in za-

dovoljstva v raznih krajih naše domovine.

Prijetna planota na Lokvah bo letos sprejela številne udeležence.

Naša tovarna, ki je pokrovitelj te prireditve izkorišča priložnost, da zaželi vsem članom delovne skupnosti ZP ISKRA, kakor tudi ostalim gostom, čim prijetnejše počutje med nami.

Ta dan si krepko stisnimo roke. Poveselimo se v tovariškem vzdušju.

Zaželimo si čim boljših delovnih uspehov za gospodarsko rast ZP ISKRA, ki naj bi bila hkrati tudi v prid za slehernega člana naše proizvodne skupnosti.

JOŽE ERZEN
direktor tovarne »Avtoizdelki«

NASVIDENJE 4. JULIJA NA LOKVAH

Obetajo se nam ugodni poslovni rezultati

(Nadaljevanje s 1. strani)

enkrat zbrisati s sveta, ali pa nas bo sedanji čas pustil daleč ob strani. Letošnje število zaposlenih naj bi v povprečju znašalo 16.654 ali 8,9 % več kot lani. Glede na veliko večji porast proizvodnje, je ta novi dotok delovne sile povsem sprejemljiv. Zdi pa se, da ne bo ostalo samo pri tem številu, kajti že v maju je bilo število zaposlenih tesno ob planiranem. Primerjava med dejanskimi in zahtevanimi kvalifikacijami pa kaže še vedno velika nesorazmerja in zato ostaja tudi letos strokovni sestav kadrov še nadalje eden izmed glavnih problemov v ZP.

Osební dohodek bo v povprečju na zaposlenega letos presegel 1.000 N din, pa ga bomo sodeč po dosedanjih rezultatih presegli, kajti že aprilski osebni dohodek je bil za 4 N din višji od letnega povprečja. Razen v sežanski tovarni, so povprečni osebni dohodki že povsod nad 800 N din. Položaj glede likvidnosti se letos utegne precej izboljšati. Predvideno je sicer, da bodo zaloge naraščale za dobro desetino, kar glede na visok porast proizvodnje ni veliko. Podatki zadnjih mesecev pa kažejo, da se je naraščanje zalog celo ustavilo, predvsem na račun gotovih izdelkov. Krediti in lastna finančna sredstva

pa medtem vztrajno naraščajo, kar krepi naše poslovanje, vendar pa bi bilo to naraščanje glede na nagel vzpon proizvodnje lahko še hitrejše. Poseben in to velik problem pa predstavljajo terjatve, ki jih nikakor ne uspejo zaježiti. Računali smo, da bodo letošnje terjatve presegle lanske nekako za 12 %, žal pa ugotavljamo, da to najbrž ne bo res, saj so se že do konca aprila povpele za 28 %. Za pomirjenje lahko vzamemo le ugotovitev, da taka zadolženost ni posebnost Iskre, ampak skoraj vsega našega gospodarstva. Ostra politika na področju terjatev bi se prej ko ne seveda odrazila v omejevanju prodaje in proizvodnje, vprašanje pa je, ali ne bi bilo končno to le koristnejše.

Prodaja je lepo vsklajena s proizvodnjo, kar pomeni, da je visoko iznad lanske. K temu odločilno prispeva seveda potrošnja na jugoslovanskem trgu. Že lani se je v naši državi znova pojavila konjunktura, ki tudi letos prevladuje na tržišču, kar pa ne vpliva ugodno samo na proizvodnjo, pač pa se odraža tudi v naglem pojemanju zalog.

Povsem tako ni le pri izvozu. Letošnji izvozni plan je le za 14,6 % nad lanskim doseženim izvozom, t. j. nekaj nad 13 milijonov dolarjev. Številka ne predstavlja tako velike razlike, kakršnih smo sicer vajeni na tem področju v zadnjih letih. Razlog za to pa ne zasluži preplaha, kajti v lanski izvoz so bile vračnane tudi dobave jugoslovanskim železnicam, ki so jih te plačevale iz kreditov mednarodne banke za obnovo in razvoj. Te dobave bodo letos občutno manjše. Tisti izvoz, ki bo šel tudi fizično prek naših meja pa bo letos za 42 % večji od lanskega. Do danes smo z izvozom lahko zadovoljni, saj smo realizirali nekaj odstotkov več kot je predvideval plan v tem obdobju. Tudi izvozna usmerjenost zasluži pohvalo, saj bomo letos izvozili kar 77 % izdelkov na področja s konvertibilno valuto.

Investicije so letos prišle v zatišje. Program znaša nekaj nad 44 milijonov N din in je za petino manjši od lanske vrednosti. Četrtna tega programa odpade na generalno rekonstrukcijo ZP, tri četrtine pa na lastne investicije organizacij. V finančnem poslovanju si obetamo ugoden rezultat. Celotni dohodek bo dosegel nekaj nad 2 milijardi N din, kar je za tretjino več kot lani. Za sklade bo ostalo okrog 76 milijonov N din, to pa pomeni 65 % več kot v preteklem letu. Ti finančni

Tito novinarjem

Pred skupščino Zveze novinarjev, ki je bila 19. in 20. junija v Ohridu je predsednik republike sprejel člane predsedstva Zveze novinarjev Jugoslavije ter direktorje in glavne urednike listov, radiotelevizijskih postaj in Tanjuga.

V razgovoru je Tito med drugim dejal, da imajo naši ljudje pravico in da morajo biti objektivno obveščeni o vsem, kar se dogaja po svetu. Informacije je treba preverjati in nihče nima pravico napačno informirati naših občanov. To je vsekakor kočljivo delo, ki ga je treba opravljati odgovorno in po vesti.

Predsednik Tito se je dotaknil našega gospodarskega razvoja in nekaterih težav pri reševanju gospodarske reforme. Ko je omenil konkretne primere, je dejal:

»Kadar se piše o kakšnih deformacijah, včasih novinarji zadevo na široko razpredajo in zlahka zaidejo v senzacionalizem. Naj bodo ustvarjalci oz. naj sodelujejo v našem družbenem razvoju in naj ne dramatizirajo posameznih težav in problemov, ampak naj pišejo brez živčnosti in zaletavosti, pri čemer naj jasno opozarjajo tudi na to, kar je objektivno res, čemur se ni mogoče izogniti.

V tisku, na radiu in televiziji morate delavca — proizvajalca postavljati na prvo mesto. Treba je namreč prikazovati, kaj dela, kaj ga tišči, vse tisto, kar je pozitivno, kot tudi tisto negativno, kar še ovira hitrejši razvoj samoupravljanja. Naš delavec pa v sredstvih javnega informiranja še ni dovolj navzoč. Pogosto s posebnimi nagradami spodbujamo posameznike na raznih področjih delovanja, in to je tudi prav, toda nikoli ni med njimi delavcev, kar ni prav. Koliko je med njimi takih, ki se odlikujejo z uvajanjem raznih novosti, posebno v racionalizaciji proizvodnje in ustvarjalnem prispevku in razvoju svojih delovnih organizacij! V ustavi smo jasno formulirali, da morajo biti prav neposredni proizvajalci v središču naše pozornosti.

Zato bi morali novinarji bolj hoditi v tovarne, se tam pogovarjati ne le s posamezniki, ampak poslušati tudi razpravljanje delavcev v svetih in odborih in zlasti na zborovanju delavcev, tako da bi se seznanili z vsemi problemi.

Ko je predsednik govoril o raznih problemih in odnosih, je med drugim dejal: »Obveznost slehernega novinarja je, da ima vedno pred očmi interese naše skupnosti kot celote in tiste cilje, h katerim teži naša socialistična družba.«

Ob dnevu borca in dnevu ISKRE

Delavska in kmečki punti se rodijo iz zavesti in socialne bede zaslužnih in zatiranih narodov. Vse to smo preživeli tudi mi in je za nas preteklost. Živimo v obdobju, ko našo vstajo, borbo in revolucijo prikazujemo legendarno. Za mlajše, po osvoboditvi rojene, so to skoraj nerazumljiva dejstva, da si lahko tako majhen narod z golimi rokami pribori svobodo in si zagotovi svoj obstoj. Toda, katero veliko dejanje ni ekstrem in nekaj malone nemogočega v trenutku, ko ga človek začne, a šele, ko ga dokonča, se zdi povprečnemu človeku možno in razumljivo.

Prvič v zgodovini našega naroda so postale sanje resnica, stvarnost. Borci NOV so si takšen izid neenakega boja želeli. Najbolj skrite želje preživelih puntarjev se uresničujejo. Vsi napor in žrtve so bile in so temu namenjene. Borba našega naroda se danes nadaljuje, v drugi obliki in z drugim ciljem — doseči napredek in blagostanje delovnega človeka. Danes, ko se je veliki spopad, neenak boj odmaknil že za poltretje desetletje, lahko še v večji meri ocenjujemo dejanja iz naše najsvetlejše zgodovine. Na dan borca obujamo prenekatero grenko in lepe spomine iz dni, ko je naša pest bila kletega sovražnika, ko je iz ognja in krvi naših bratov vstajala svoboda. Dan borca je torej velik praznik, praznik spominov na našo borbo in revolucijo!

V združenem podjetju je blizu 1600 preživelih borcev NOV, ki so vsak po svoje prispevali k osvoboditvi našega naroda. Prispevek članov naše delovne skupnosti prav gotovo ni bil majhen, zato praznovanje dneva borca v Iskre lahko imamo tudi za praznovanje dneva Iskre. V ta namen organiziramo zbor delovnih ljudi Iskre vsako leto drugje, v spomin na padle tovariše in počastitev 4. julija. Vsakokratni zbor delovnih ljudi Iskre je prispevek k obujanju spominov na NOV in velika manifestacija našega delovnega človeka. Medsebojno zблиžanje delovnih kolektivov in skupni nastop v javnosti moralno krepita našo zavest in naše podjetje prikazuje v pravi luči in velikosti.

Ob zaključku obširnih priprav in izvedbi zamisli o letošnji proslavi dneva borca in dneva Iskre, se ob tej priložnosti najtopleje zahvaljujem vsem, ki so kakor koli pomagali, da bo naša proslava na Lokvah dostojen spomin naši pretekli borbi. Mnogi so k tem pripravam prispevali koristne nasvete, ideje in dobršno mero dela za to, da bi bila proslava vsebinsko bogata, pestra in zanimiva, predvsem pa da bo zadovoljila vse člane delovnih kolektivov Iskre, ki se je bodo udeležili.

Mislim, da bomo znali vsa ta prizadevanja upoštevati in, da jih bodo upoštevali vsi tisoči nekdanjih borcev in drugih članov kolektiva Iskre, ki se bomo 4. julija polnoštevilno zbrali na Lokvah!

FRANC HUTTER
predsednik komisije ZB ZP Iskra

podatki so izraženi po sistemu fakturirane realizacije, ki je bila uvedena letos. Zato v njih ni vključen tisti del celotnega dohodka iz lanskega leta, ki je bil prenešen v leto 1969 in sicer še po sistemu ugotavljanja dohodka po plačani realizaciji. Po prištetju te prenešene realizacije pa se letošnji celotni dohodek poveča še za 20 %, skladi pa za 28 %. Položaj ob koncu aprila kaže ugoden potek poslovanja. Posebna vrednost pa je v tem, da je opaziti naraščanje profitne stopnje: lani je le-ta znašala 3 %, za letošnji je bila planirana v višini 3,8 %, v prvih štirih mesecih pa je bila realizirana v višini 4,3 %.

Ta sestavek torej lahko zaključimo z ugotovitvijo, da je podanih dovolj pogojev,

da bomo letošnje poslovno leto zaključili v »normalnem slogu«. Našemu dolgoletnemu cilju — sanaciji, smo zdaj že precej bliže. Tu pa bi rad podčrtal, da sanacije ne bomo našli zgolj v učinkovitejši vezavi obratnih sredstev, ampak tudi v povečanju zmogljivosti, v znižanju stroškov, v izboljšanju tehnologije in organizacije dela ter v smotni kadrovske politiki. Napačno bi bilo misliti, da poslovni uspeh lahko izboljšamo samo z novimi vlaganji. Pogostokrat so navedeni ukrepi učinkovitejši, predvsem pa cenejši in jih lahko pričemo izvajati takoj. Uspeh pri tem pa je odvisen zlasti od odločnosti tistih, ki za temi ukrepi stojijo.

PETER GRČAR
dipl. oec.

**DANAŠNJA STEVILKA JE PREDVSEM NAMENJENA
PROSLAVI DNEVA BORCA. PRIHODNJA STEVILKA BO
IZŠLA 12. JULIJA.**

PROSLAVA DNEVA BORCA NA LOKVAH —

Iz razgovora s predsednikom DS in UO tovarne »Avtoelektrika«

Naš sodelavec je pred dnevi imel razgovor s predsednikom delavskega sveta in upravnega odbora tovarne avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici, tov. Jožetom Vodopivcem in Ernestom Kokljem. Oba sta že vnovič bila izvoljena na odgovorno funkcijo v delavskem samoupravljanju tovarne, sta pa v tovarni zaposlena že od njenega nastanka in sicer prvi kot vodja elektrodelavnice, drugi pa kot vodja tekoče proizvodnje I. Iz daljšega razgovora povzemamo nekaj bistvenih misli.

Kot aktivna funkcionarja delavskega samoupravljanja že v prvih mandatnih obdobjih menita, da danes tako delavski svet kot upravni odbor tovarne veliko lažje sprejemata odločujoče sklepe v zvezi s poslovanjem in nadaljnjim razvojem tovar-

razširitev proizvodnje in izpolnitev asortimenta izdelkov, kakršno narekuje hitra rast naše avtomobilske in motorne industrije. Resnih vprašanj tako kot v drugih tovar-

nah tudi v Novi Gorici ne manjka, vendar predstavnika samoupravnih organov z upanjem gledata v prihodnost, pričakujoč, da bo delovni kolektiv, mlad, prizadeven in ambiciozen, znal tudi v prihodnje kot doslej vselej najti pravo, najboljšo pot k večjim bodočim delovnim uspehom.

K vprašanju o zagotovitvi nadaljnega vzpona tovarne avtoelektričnih izdelkov tov. Vodopivec in Kokelj menita, da bo treba posebno skrb po-

svečati izbiri novih strokovnih sodelavcev, ki so tovarni potrebni, če bo hotela še naprej držati korak s sodobno tovrstno proizvodnjo druge in naši industriji zagotoviti dovolj svojih ustreznih in kakovostnih izdelkov. V sedanjem času je treba nujno izvesti anekš investicij, ki je pravkar v teku. S tem bodo dane možnosti za nadaljnjo razširitev proizvodnje in za ustvarjanje večjega dohodka. Žal se je izvedba teh investicij iz objektivnih razlogov za-

vlekla že za skoraj leto dni, kar vsekakor ni v prid že sedanjim potrebam po večji proizvodnji tovarne. Nadalje bo treba zagotoviti ustrezna sredstva za štipendiranje novih bodočih strokovnih kadrov, ki bodo v prihodnje tovarni še bolj potrebni kot so ji potrebni danes.

Investicijska izgradnja, ki v tovarni avtoelektričnih izdelkov teče že od letošnjega marca in za katero so zagotovljena lastna sredstva in sredstva iz rezervnega občinskega sklada in bank v Novi Gorici in Ljubljani, bo po zaključku predvidenih del omo-

Petdesetletnica naše partije

Petdeset let obstoja in aktivnega delovanja delavske partije pomeni za zgodovinarja, ki bo nepristransko presojal njen pomen in vlogo, ter opravljeno delo za dobrobit in napredek sredine v kateri je delovala, obsežno delo. V večnacionalni državi, kot je naša pa je naloga partije tudi zblíževanje narodov, njih neoviran kulturni in gospodarski razvoj. Ne na koncu je za presojo delovanja sleherne napredne partije pomemben tudi njen tvorni delež, ki ga je doprinesla k razvoju mednarodnega delavskega sožitja in miru na svetu.

Gotovo ni poglobljen namen, da bi ob jubileju naše partije poudarjali samo njeno vlogo in zasluge v zgodovini sedemdesetih let našega stoletja. To bi bilo preuranjeno. Dolžni pa smo, da se trezno ozremo v preteklost in realno presodimo sedanost. Le po takih presojah bomo lahko spoznali, kaj bo treba storiti v prihodnosti.

Čeprav nas prehojena pot upravičeno navaja k prepričanju, da lahko z optimizmom zremo v prihodnost, pa vendarle ne smemo postati brezskrbni. Pred nami so uspehi, pa tudi krize in težave. Gotovo nobeni partiji ni lahko obdržati kontinuitete v progresivnem lastnem razvoju, kakor tudi ne vpliva na sredino v kateri deluje. Posebno to ni lahko za delavske partije, ki so prevzele oblast ali imajo vodilno idejno-politično vlogo v nižje ali srednje razvitih državah. To pa so prilike v katerih deluje naša partija.

Gledano iz našega stališča je pet desetletij delovanja naše partije posejano s številnimi mejniki. Ti mejniki so nam pomenili radost in žalost, uspehe in neuspehe, zmage in razočaranja, življenje ali smrt, svobodo ali zatiranje, samostojnost narodov ali prevlado večjih narodov nad manjšimi, samoupravljanje ali birokracijo. Še bi lahko naštevali, vendar bodi dovolj. Gotovo je, da so naša nepresahljiva vera v prihodnost, odločna volja po ohranitvi, svobodnem življenju, poštenost in žrtvovanje v vsem obdobju delovanja naše partije odločujoče vplivali na naše odločitve in nam končno — čeprav ne vedno lahko in včasih tudi kasno — pomenili smisel našega poslanstva. To je značilno zlasti za pred in medvojno delovanje naše partije.

Prehojena pot ni bila lahka, le redka na njej so obdobja radosti in veselja. Najtežja etapo na tej poti gotovo predstavlja naša revolucija, najzahtevnejšo pa slej ko prej trajen proces za hitrejši gospodarski napredek. Danes se določnejše kot kdaj koli doslej zavedamo, da je proces družbene preobrazbe pogoj za uresničitev gospodarske reforme. Vse bolj tudi postaja

očitno, da družbenih procesov ni mogoče usmerjati in voditi brez ustreznih kvalitet, ki so bile tako lastne našemu članstvu partije v pogojih njenega ilegalnega delovanja, v času revolucije in neposredno po njej.

Če je bila med obema vojnoma dejavnost partije usmerjena v preprečitev katastrofe, ki je pretila Evropi z nastopom fašizma, v boj proti izkoriščanju delavskega življa in teptanju najosnovnejših pravic pretežne večine naših narodov, se je med vojno osredotočila v neenak oborožen boj za izkoreninjenje fašizma in vsega kar je bilo z njim povezano. Povojno obdobje pomeni neprenehne napore za utrditve težko izbojevanje socialistične družbene ureditve. To obdobje pa zato pomeni tudi stremljenje k humanejšim družbenim razmeram, kar hitrejšemu gospodarskemu razvoju in našim možnostim odgovarjajočemu izboljšanju življenjskih pogojev.

Naš cilj, da na gospodarskem torišču dohitevamo razvitejše dežele smo pričeli uresničevati v težkih okoliščinah. Mi nismo bili samo relativno zaostala poljedelska država. Bili smo tudi država, ki je resnici na ljubo ob koncu druge svetovne vojne nihče ni v izdatnejši meri podprl s krediti in drugimi oblikami pomoči — niti vzhodni niti zahodni zavezniki! Poleg materialne pomoči bi za hitrejši gospodarski vzpon potrebovali tudi ustrezen strokoven potencial, ki bi omogočil da razpoložljiva sredstva kar najsmotrneje uporabimo. Takrat takega potenciala nismo imeli, danes pa ga često ne znamo pravilno izkoristiti ali pa si je zaradi nezaposlenosti iskal delo zunaj meja naše domovine. Ob takih razmišljanjih se kljub spoznanju, da je bilo veliko narejenega vsiljuje misel, da bi lahko in da moramo storiti še več.

Obdobje, ki je pred nami ni lahko. Ustvariti moramo možnosti za napredek vsem tistim družbenim in gospodarskim činiteljem in posameznikom, ki so s svojim učinkovitim delom in dosežki že opravičili zaupanje ožje in širše sredine v kateri se uveljavljajo.

Naša partija in družba nista in ne bosta živeli brez notranjih problemov in protislovij. Reševati sedanje in porajajoče probleme, odstranjevati anomalije, ki nastajajo v naši družbi pomeni tudi ustvarjati temeljne pogoje za našo prihodnost. Ustvariti moramo tako vzdušje, ki bo učinkovito preprečevalo nastajanje moralne in materialne korupcije v naši družbi. Le tako si bomo ohranili zaupanje in vero v sočloveka in našo prihodnost.

TONE NEDOG dipl. ing.
sekretar konference ZK ZP Iskra

ERNEST KOKELJ
predsednik UO tovarne

gočila porast proizvodnje za okrog 30 %, kar je sicer že lepa številka, vendar pa bo treba še naprej vztrajno iskati možnosti za nadaljnje širjenje, če naj bi tovarna avtoelektričnih izdelkov v Novi Gorici tudi v naslednjih letih zagotovila avtomobilski in motorni industriji tehnološko in kvalitetno ustrezajoče izdelke v zadostnih količinah in v zahtevanih rokih.

Po mnenju predsednika DS in UO tovarne vsi ti načrti, ki jih narekujejo tržne potrebe, so uresničljivi, treba bo le za njihovo izpolnitev poiskati in izrabiti vse razpoložljive možnosti in še nadalje tudi znotraj tovarne reševanju vseh problemov posvetiti vso potrebno pozornost.

-J. C.-

Jubilej revolucionarne mladine

Letos mineva petdeset let od ustanovitve SKOJ. To pomembno obletnico organizirana delovanja najnaprednejših sil pri nas, bomo proslavili tako, da bomo pokazali na težko, toda zmagovito pot revolucionarnega delavskega gibanja v Jugoslaviji in Sloveniji. Proslavljanje tega jubileja pa bo obenem tudi ugodna priložnost, da se ozremo na dosedanje uspehe in seveda tudi na težave in pomanjkljivosti, da bi se lahko še bolj zavzeli za izgraje-

(Dalje na 6. strani)

IZRAZ NAŠE PRIPADNOSTI ZDRUŽENI ISKRI

Plodna leta razvoja tovarne v Novi Gorici

Organizator letošnje proslave dneva borca in dneva Iskre je tovarna avtoelektričnih izdelkov v Sempetru — Novi Gorici, zato smo se v današnji številki odločili objaviti obširnejši zapis o tej naši delovni organizaciji, ki je iz skromnega specializiranega obrata kranjske tovarne pred dobrimi devetimi leti prerasla v perspektivno sodobno tovarno avtoelektričnih izdelkov. Leta njenega razvoja so bila zares plodna, o čemer pričajo številni pokazatelji, prav tako pa ima tovarna tudi najlepšo perspektivo, saj mora s splošno rastjo naše avtomobilске in motorne industrije tudi sama iz leta v leto povečevati svojo proizvodnjo in slediti potrebam tržišča.

Bežen pogled v zgodovino tovarne avtoelektričnih izdelkov.

Današnja tovarna avtoelektričnih izdelkov v Sempetru pri Novi Gorici se je porodila v letu 1959 kot dislociran in specializiran obrat tovarne elektromehaničnih in elektrotehničnih izdelkov v Kranju. Ustanovitev takšne delovne enote so tedaj narekovali gospodarsko-politični razlogi, hkrati pa je tovarna v Kranju ob svoji rasti nujno potrebovala večji življenjski prostor, kar je še zlasti terjala potreba po čimprejšnji specializaciji proizvodnje.

Za začetek novega obrata kranjske tovarne so služili nekdanji delovni prostori šempeterske Avtoobnove, katere je bilo potrebno ustrezno preurediti in opremiti, da bi v njih lahko stekla zahtevna in specializirana proizvodnja. Razumljivo so bili začetki današnje tovarne skromni, vendar obetajoči spričo resnosti, s katero je bila nova proizvodnja na področju avtoelektrike porojena.

Medtem ko je delavski svet kranjske Iskre 19. novembra 1959 sklenil v Sempetru ustanoviti ta svoj obrat, je že 4. januarja 1960 okrožno gospodarsko sodišče v Kopru re-

gistriralo novo gospodarsko organizacijo — tovarno avtoelektričnih izdelkov v Sempetru pri Novi Gorici, kar je pravzaprav uradni »rojstni dan« te naše delovne organizacije. Določeno je bilo, naj bi ta tovarna proizvajala in prodajala zaganjalnike, diname, napetostne regulatorje, vžigalne tuljave in magnetne vžigalnike, nadomestne dele za vse te izdelke, prav tako pa prevzela tudi vzdrževanje in servisiranje.

Obnova delovnih prostorov in vzgoja kadrov

Obnova obstoječih delovnih prostorov in njihova prireditelj za potrebe proizvodnje avtoelektričnih izdelkov sta terjali v začetku precej skrbni in prizadevanj; drugo pomembno vprašanje pa je bilo vzgoja kadrov za bodočo proizvodnjo. Toda temeljito pripravljena študija o novi tovarni je pripomogla, da so bili sorazmerno kmalu ustvarjeni vsi pogoji za delovanje nove tovarne, na katere proizvodnjo je že tedaj čakala

naša porajajoča se avtomobilska in motorna industrija.

Začetnim preurejanjem prostorov bivše Avtoobnove so iz leta v leto sledile nove adaptacije in dozidave objektov, kjer so predvidevali uvedbo tekočih trakov za proizvodnjo posameznih izdelkov osvojenega proizvodnega programa. Prihajala je nova, sodobna strojna in druga oprema, del tega pa je prišel sčasoma tudi iz matične tovarne v Kranju, kjer so želeli, da bi tovarna v Sempetru čimprej začela delovati samostojno in ne samo kot montažni obrat kot je to bilo v začetku.

Posebno skrb so vzporedno z nastajanjem nove tovarne posvetili vzgoji strokovnega kadra. V ta namen je precejšnje število delavcev iz Gorice prišlo na priučevanje v kranjsko tovarno. Tu so jih v nekaj mesecih strokovno usposobili za predvsem vodilna delovna mesta v proizvodnji, da so tako po vrnitvi lahko uspešno prevzeli pobudo v proizvodnji. Medtem ko je tovarna v Sempetru nastajala, je njen mladi delovni kolektiv počasi rasel medtem, ko je 1. 1960 štel že 158 zaposlenih. V devetih letih se je število zaposlenih med tem dvignilo že na 877, kaže pa, da se bo moralo glede na predvideno nadaljnje povečevanje proizvodnje, ki jo narekujejo potrebe domačega, pa tudi tujega tržišča, še nadalje povečevati in bo sčasoma tovarna avtoelektričnih izdelkov v Sempetru postala po številu zaposlenih druga največja delovna enota v okviru združenega podjetja Iskra.

V devetih letih šestkrat večja vrednost proizvodnje

Prvi pomembnejši dogodek nove tovarne sega v 16. februar 1960, ko je bil izdelan prvi avtomobilski zaganjalnik SN 1, z močjo 2,5 KM. To je bila prva delovna zmaga in prvi znak, da je bilo delo pravilno zastavljeno in tako zagotovljen uspešen nadaljnji razvoj in napredek te delovne organizacije. Seveda bi ne imelo smisla naštevati vseh tistih nadaljnjih datumov, ko so se porajali tudi prvi ostali izdelki tega proizvodnega programa, oz. ko so stekli tekoči trakovi za njihovo serijsko proizvodnjo. Tudi brez težav ni bilo, saj je bil delovni kolektiv brez pravih izkušenj, zahtevana pa je bila že od začetka kar najboljša kakovost njihovih izdelkov. Vendar pa prizadevanja mladih strokovnjakov, tako v razvoju, kakor tudi v proizvodnji niso bila zaman in tako so tudi najtežje probleme novih izdelkov kar se da hitro odstranili in dosegali zahtevano kakovost.

Medtem ko je v prvem letu obstoja in delovanja tovarne znašala vrednost 1 milijon 800 tisoč N din, se je v teh

letih skokovito dvigala in je lani dosegla že 11.276.712 N din. To je prav gotovo najzgovornejši podatek o uspešni rasti šempeterske tovarne, kjer so lani imeli na zaposlenega že 12.858 N din proizvodnje.

Široka kooperacijska dejavnost doma in v inozemstvu

V letih razvoja tovarne avtoelektričnih izdelkov se je proizvodnja razvijala in širila na osnovi zahtev domače avtomobilске in motorne industrije. Po poslovnem dogovoru je tovarna skupno z ljubljanskim Saturnusom in banjaluskim »Rudi Čajavec« obdržala proizvodnjo avtoelektričnih agregatov, medtem ko sta se ostali dve tovarni specializirali za proizvodnjo drugih izdelkov avtomobilске in motorne opreme. Tako šempeterska tovarna z zaganjalniki, vžigalnimi tuljavami, dinami, magnetnimi vžigalniki in napetostnimi regulatorji zalaga kragujevsko »Crvena zastava«, Tovarno avtomobilov v Mariboru, Fabriko avtomobilov v Priboju Tomos v Kopru ter tovarno motorjev in traktorjev v Ra-

Program slavlja

Pripravljalni odbor za izvedbo slavlja DNEVA BORCA in PRAZNIKA ZP »ISKRA« na LOKVAH pri Novi Gorici je 9. junija odposlal organizacijam ZP naslednja navodila:

VSEM ORGANIZACIJAM ZDRUŽENEGA PODJETJA »ISKRA«!

Znano je, da prireja ZP ISKRA, pod pokroviteljstvom tovarne avtoelektričnih izdelkov — Nova Gorica veliko slavlje DNEVA BORCA in PRAZNIKA ZP ISKRA dne 4. julija 1969 na Lokvah pri Novi Gorici.

Z namenom, da bi seznanili člane o tej pomembni prireditvi, posredujemo okvirni program in splošna navodila:

3. julija 1969

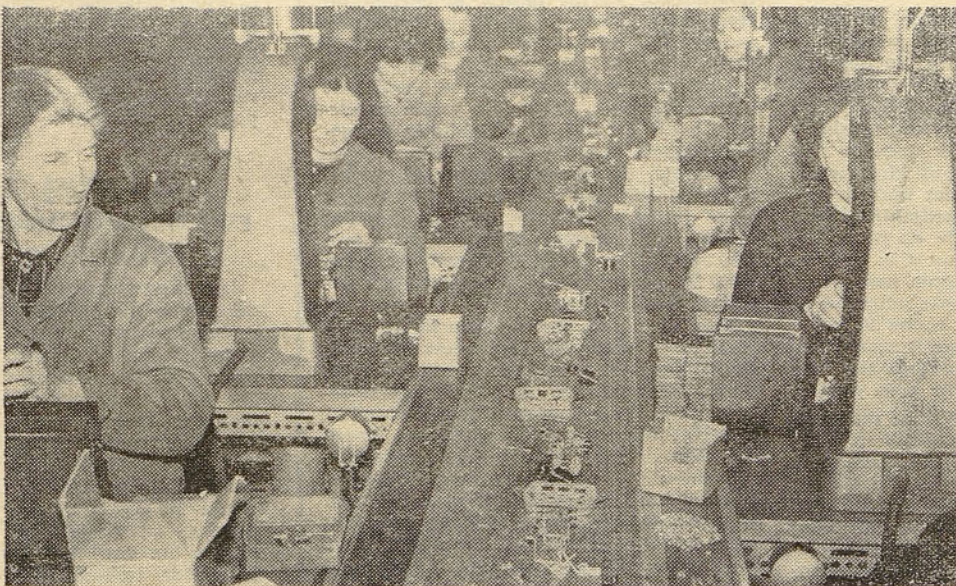
Zvečer zabava s plesom na Lokvah pri hotelu Poldanovec

4. julija 1969

Ob 9. uri	promenadni koncert godbe na pihala iz Anhovega in zbiranje udeležencev na Lokvah
Ob 9.45	zbor brigade VDV
Ob 10. uri	osrednja proslava v kulturnem programu sodelujeta Goriško gledališče in Goriški oktet
Od 12. ure	bo za udeležence slavlja pripravljen parti-zanski golaž in na razpolago pristna domača kapljica
Od 14.30	zabavni program: tradicionalni tek v vrečah, vlečenje vrvi, mini golf in še marsikaj.

Za razvedrilo, prosto zabavo in ples bosta »kribela 2« zabavna orkestra. Rajanje bo na dveh plesiščih.

Vsem vodstvom organizacij ZP ISKRA velja priporočilo, da do določenega roka zberejo prijave udeležencev za to prireditelj.

Pogled v proizvodnjo v tovarni avtoelektričnih izdelkov: tekoči trak za proizvodnjo napetostnih regulatorjev

ŽIVEL 4. JULIJ - DAN BORCA IN DAN ISKRE

kovici, prav tako pa obstoječo trgovsko mrežo z nadomestnimi deli.

Pri svoji proizvodnji pa se tovarna avtoelektričnih izdelkov vedno bolj navezuje tudi na inozemske kooperante tako na zahodu, kot tudi na vzhodu, saj le tako lahko v vseh pogledih drži korak s potrebami sodobne avtomobilske in motorne industrije doma in v tujini.

Letos so v tovarni izdelali tudi prve alternatorje, s katerimi so se izpopolnili širok asortiment svojih izdelkov in s katerimi si bodo zagotovili nadaljnje proizvodne zmogljivosti.

Proizvodnja avtoelektričnih izdelkov bi po svoji zasnovi morala biti velikoserijska, ker bi kot taka lahko zagotovila tudi ugoden plasman v izvozu, vendar doslej teče proizvodnja le srednje velikih in manjših serij, kar je še zlasti ob začetku gospodarske reforme povzročilo nekatere težave, hkrati pa tudi navedlo vodstvo tovarne na nove zamisli in pobude, na osnovi katerih naj bi premagali trenutne težave in probleme. Vsestranska prizadevanja so obrodila zaželene uspehe in tako tovarna avtoelektričnih izdelkov kljub vsem okoliščinam uspešno posluje in v okviru danih možnosti poskuša v prihodnje storiti vse za razširitev svoje proizvodnje

Posebno skrb posvečajo izbiri strokovnjakov

Določeni težavam, ki jih je v dosedanjem poslovanju tovarne avtoelektričnih izdelkov, zlasti povzročalo vprašanje pomanjkanja strokovnega kadra, iz leta v leto, posebej pa še v zadnjem času posvečajo veliko pozornost. Vsa ta prizadevanja so tovarni nujno potrebna, ker je tudi to eden izmed bistvenih elementov za povečevanje obsega proizvodnje, katerega terjata avtomobilska in motorna industrija. Nova sistematizacija delovnih mest omogoča nemoten priliv visoko strokovnih delavcev, z ustrezno izobrazbo in delovnimi izkušnjami. Tudi štipendiranje bodočih strokovnih delavcev gre precejšnja skrb, vendar so tu sredstva žal omejena, saj bi za predviden obseg tovarne v prihodnjih letih potrebovali še več bodočih strokovnih sodelavcev.

V devetih letih svojega obstoja je delovni kolektiv tovarne avtoelektričnih izdelkov že nešteto dokazal svojo zrelost, uspešnost in prizadevnost. Želimo mu, da bi še v naprej njegova pot šla tako vztrajno navzgor, k še večjim ciljem in novim delovnim uspehom.

-J. C.-

Cena za porcijo partizanskega golaža in za steklenico vina znaša 10.— N dinarjev. Ali bo ta strošek za udeležence plačala organizacija ali pa posamezniki, spada v pristojnost posamezne organizacije. Denar je treba nakazati na žiro račun: 520-679-1336, ki nosi naslov PRANIK ZP ISKRA — Lokve. Hkrati je treba sporočiti število udeležencev zaradi pravočasne dostave količine blokov.

Pripominjamo, da bodo na Lokvah razen golaža na voljo vsem udeležencem tudi druge poslastice in brezalkoholne pijače po zmernih cenah.

Da bi organizacije omogočile svojemu članstvu čim večjo udeležbo na Lokvah, pripravljali odbor predlaga pravočasno zagotovitev avtobusov. V slučaju, da le-te ne bo dovolj na razpolago, se je treba do Nove Gorice poslužiti vlakov, od tu dalje pa bodo vozili novogoriški avtobusi proti Lokvam. Seveda mora biti o tem pripravljali odbor pravočasno obveščen.

Parkirni prostor za avtobuse in osebne avtomobile na Lokvah je zagotovljen v neposredni bližini prireditvenega prostora. Ves promet bodo urejali reditelji oziroma prometniki, katerim se bo treba brezpogojno podrežati.

Na tem slavu bi bilo prav, da so v čimvečjem številu zastopani borci v partizanskih uniformah in z odlikovanji. Prav tako so zaželene narodne noše, da bi bila ta prireditev čim bolj pestra.

Kdor bi izmed udeležencev želel taboriti na prostem, lahko vzame šotor s seboj, ker je prostor za taborjenje zagotovljen!

Nekateri udeleženci bodo morda želeli ostati še drugi ali tretji dan na Lokvah. V tem primeru je treba pripravljalnemu odboru sporočiti število ljudi, da bo odbor pravočasno rezerviral prenočišča. Naj omenimo še, da pripravlja turistično podjetje v Novi Gorici 5. in 6. julija 1969 številne izlete.

Pripravljali odbor v Novi Gorici želi, da vse organizacije v Združenem podjetju ISKRA izvedejo obširno akcijo za obisk te prireditve. To bo mogočna manifestacija delovne skupnosti ZP ISKRA, ki bo na Lokvah pokazala in dokazala svojo pripadnost in množičnost.

PRIPRAVLJALNI ODBOR

LETO	Vrednost proizvodnje v 0 N din	Veržni indeks	Potek proizvodnje 1960 = 1	Gibanje števila zaposl.	Povečevanje zaposlenih 1960 = 1	Proizvodnja na 1 zaposlenega	Dvig storilnosti 1960 = 1
1960	1.800.000	—	1,0	158	1,0	11.392	—
1961	2.282.897	126,8	1,3	269	1,7	8.486	0,70
1962	2.723.956	119,3	1,5	313	1,9	8.703	0,80
1963	4.742.174	174,1	2,6	499	3,1	9.503	0,80
1964	6.271.225	132,2	3,5	682	4,3	9.195	0,80
1965	7.356.223	117,3	4,1	725	4,6	10.146	0,90
1966	8.457.920	115	4,7	752	4,7	11.247	1,00
1967	9.074.566	107,3	5	802	5,1	11.307	0,99
1968	11.276.712	124,2	6,3	877	5,5	12.858	1,1

Pomenek o dejavnosti sindikata

Predsednik sindikalne organizacije tovarne avtoelektričnih izdelkov, Humbert Slejko, sicer vodja serijske proizvodnje, je rad privolil v kratek pomenek o tem, kaj in kako deluje sindikalna organizacija v tovarni. Iz njegovih izjavljanj je že na prvi pogled razvidno, da je ta sindikalna organizacija dokaj aktivna na mnogih, za tovarno in delovnega človeka pomembnih področjih, prav tako pa tudi na področju rekreacije in športa ter na pomoči socialno šibkejšim članom delovne skupnosti.

Zlasti aktivno sindikalna organizacija prek svojega odbora in izvršnega odbora spremlja vsa dogajanja v tovarni in k njim prispeva svoja tehtna stališča. Njena tovrstna aktivnost je prav gotovo v veliko oporo samoupravnim organom, kadar gre za odločilne ukrepe in reševanje pomembnih vprašanj. Razen tega sindikalna organizacija pri takšnih akcijah prevzema odgovorno nalogo-informira in tolmači

članom kolektiva umestnost posameznih ukrepov in odločitev, pri čemer je vsakdo v tovarni že naprej natančno seznanjen o čem bodo razpravljali in sklepali samoupravni organi in kakšne posledice bodo za kolektiv imele predvidene odločitve.

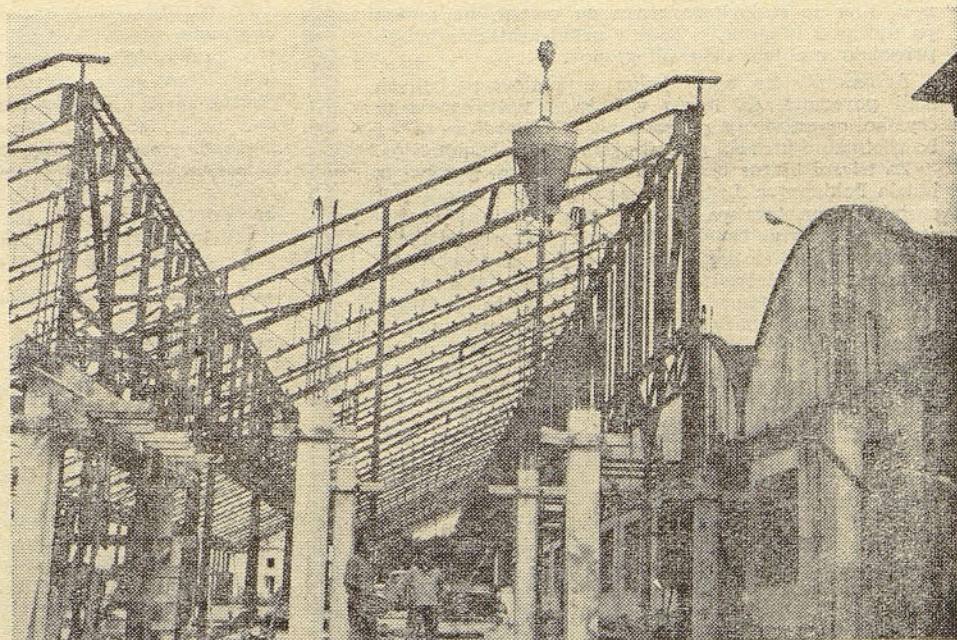
SLEJKO HUMBERT
predsednik sindikata tovarne

V poslednjem obdobju je bila najbolj vidna vloga sindikalne organizacije pri izde-

lavi novega pravilnika o osebnih dohodkih zaposlenih. Tu se je prav sindikalna organizacija najbolj zavzela za to, da so bile delavcem v neposredni proizvodnji osnovne grupe povišane za 5%. Posebno viden pa je delež sindikata pri obširnih pripravih na praznovanje dneva borca in dneva Iskre 4. julija na Lokvah.

Sindikalna organizacija nadalje aktivno sodeluje pri reševanju vseh ekonomskih in proizvodnih vprašanj tovarne, pri organizaciji in izvajanju higiensko-tehnične varstva pri delu, pri vprašanju zaposlovanja invalidnih oseb, pri premeščanju delavcev na ustreznejša delovna mesta — skratka sindikat je tu prevzel tisto vlogo, ki bi jo moral imeti povsod in ni le organizacija, ki bi zgolj skrbela za ozimnico in morda še za prirejanje sindikalnih izletov in zabav.

Z enakimi uspehi pa se sindikalna organizacija tovarne »Avtoizdelki« lahko pohvali. (Dalje na 6. strani)

Slika predstavlja gradnjo nove proizvodne hale, na kateri so začeli delati v začetku letošnjega marca in so jo do sedanje faze zgradili že do 30. maja, ko je bila slika posneta

VSI NA PROSLAVO NA LOKVAH!

Jubilej mladine...

(Nadaljevanje s 3. strani)
vanje samoupravne socialistične družbe. Torej pri proslavljanju ne gre le za oživiljanje spominov na revolucionarno preteklost, ampak predvsem za mobilizacijo sil pri uresničevanju programov, v katerih se zrcali naša boljša prihodnost.

Izhodišče praznovanja bo petdeset let enotnega revolucionarnega delavskega gibanja, v katerem je bil SKOJ organizator napredne mladine. Obletnico bomo praznovali skozi vse leto 1969.

Ce hočemo povečati vlogo neposrednih proizvajalcev, zlasti mladine pri vseh gospodarskih in družbenih odločitvah, bo v prihodnje potrebno posvečati vse več pozornosti izobrazbi, tako družbeno-politični, kot strokovni. Kaže se vse večji razkorak med hitro modernizacijo proizvodnje in med izobrazbo zaposlenih. Mladina bi glede na številno udeležbo med zaposlenimi, morala predstavljati zelo pomemben činitelj upravljanja v proizvodnji. Velik delež nekvalificirane mladine, neustrezna zasedba delovnih mest in premajhna

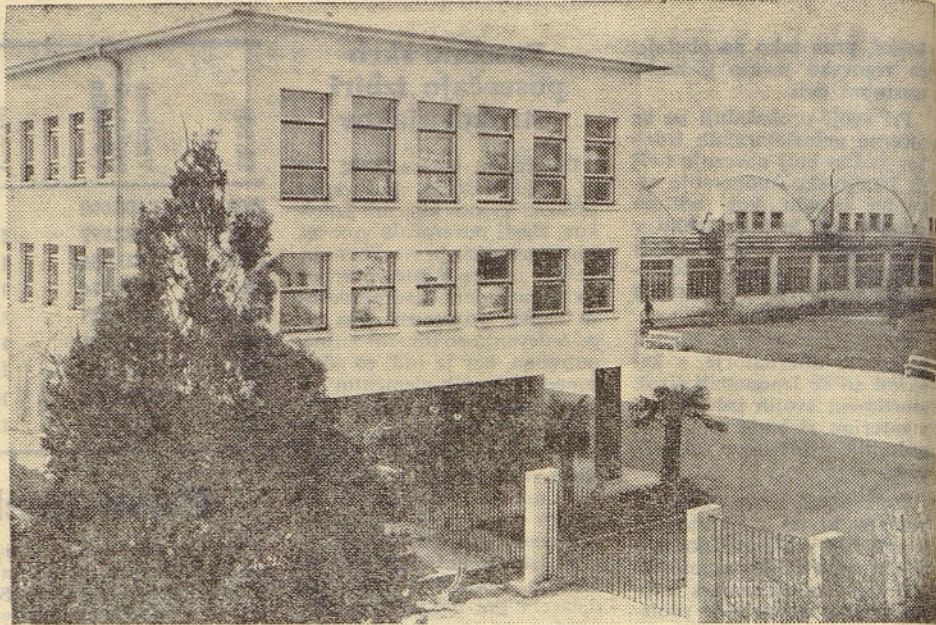
vključenost v samoupravno aktivnost, onemogočajo uveljavljanje mladine v proizvodnji in samoupravljanju.

Delo mladinskih organizacij v ZP je odraz omenjenega stanja. Prizadevanja mladih v posameznih tovarnah so zelo različna. Tovarniške konference se nekje bolj, nekje manj naslanjajo na občinske organizacije ZM na svojem področju, prav tako pa želimo, da bi bila koordinacijska konferenca ZMS ZP, kot posvetovalni in koordinacijski organ, močan činitelj pri izvajanju skupnih akcij mladine v našem podjetju.

Ena večjih akcij, ki je neposredno pred nami, je udeležba na zvezni mladinski delovni akciji SAVA 69 v Zagrebu, kjer mladina že več let zaporedoma gradi savski nasip za obrambo pred poplavo. Predvidoma bomo na tej akciji sodelovali s 30 mladinci.

Vabim vso mladino, da po svojih najboljših močeh še nadalje doprinaša k izpolnjevanju vseh nalog Združenega podjetja Iskra.

FRANC LAVRIC
predsednik mladine ZP Iskra

Tak je vstop v našo šempetrsko tovarno avtoelektričnih izdelkov

Pomen standardizacije v industrijskih podjetjih

Že v prvih začetkih porajajoče se industrije so spoznali, da vsaka tovarna ne more povsem avtarktično izdelovati vseh polizdelkov in sestavnih delov, ki so za proizvodnjo nekega izdelka potrebni. Čim se je pa pojavila prva kooperacija, sta se obe prizadeti strani že moral dogovoriti za tehnične pogoje, katerim naj dobavljeno predmet ustreza, da bo sposoben za vgradnjo v končni izdelek. Taki tehnični pogoji, kot rezultat dogovora med dobavitelji in uporabniki, so že imeli značaj nekega standarda, ki je bil potem, ko je bil obojestransko sprejet, obvezen za obe strani.

Pri nadaljnjem razvoju kooperacij v proizvodnji pa pri posameznih dobavah nista bila udeležena le dva partnerja, ampak se je njih število večalo na tri ali več. Tako so nastajali pismeni dogovori, ki so imeli vse širšo in širšo veljavnost, zlasti za polizdelke materiala (palice in profili kovinskih in nekovinskih gradiv) in za splošno uporab-

ne sestavne dele (vijaki, matice, ležaji, itd.).

Že pred več kot 50 leti so industrijsko razvite države uvidele vsesplošni pomen takih medsebojnih dogovorov o tehničnih pogojih in so prevzele pobudo za sestavo standardov v državnem merilu. Zlasti so k temu pripomogle zahteve vojskovanja v času I. svetovne vojne, ko so bile vojskujoče se stranke prisiljene poenotiti v čim večji meri dele orožja in municije. Tudi v naslednjem mirnem obdobju misel na državno standardizacijo ni zamrla, nasprotno, v vseh industrijskih državah so nastale močne organizacije vsedržavnega pomena, ki pa so združevale strokovnjake raznih področij na prostovoljni osnovi v svojih strokovnih komisijah.

Jugoslavija pred vojno ni imela ustanove, ki bi se ukvarjala s standardizacijo. Zavod za standardizacijo je bil v svoji prvi organizacijski obliki ustanovljen šele nekaj let po končani vojni. V svojem skoraj 20. letnem razvoju

je tudi jugoslovanska standardizacija dosegla pomembne uspehe in se delno vključila tudi že v delo ustreznih mednarodnih organizacij.

Mednarodne organizacije sestavljajo in izdajajo razna priporočila, katere potemtipe upoštevajo vse države članice (in tudi nečlanice) v svojih nacionalnih standardih. Tako je tudi naš Zavod za standardizacijo izdal že veliko število jugoslovanskih standardov, ki so praviloma v soglasju z mednarodnimi priporočili, kjer le-ta obstajajo.

Sodelovanje v strokovnih komisijah in tehničnih odborih JEK, ISO, CEE in drugih organizacij je zelo pomembna dejavnost naših najvidnejših strokovnjakov.

In kakšen je potem splošni pomen in ali je sploh potrebna interna standardizacija v podjetjih, ko ugotovljamo, da delo v okviru JUS še kar zadovoljivo napreduje?

Kako potrebna je standardizacija v vsakem urejenem podjetju, bomo videli iz naslednjih nalog, ki naj opravljajo:

1. Standardizacija splošnih dokumentov
2. Standardizacija vsebin in oblike tehnične dokumentacije
3. Standardizacija sistemov označevanja
4. Standardizacija poslovanja s tehnično dokumentacijo
5. Ožji izbor gradiv državnih standardov
6. Ožji izbor standardov ranih delov
7. Tipizacija nestandardiziranih delov
8. Standardizacija tehniških postopkov
9. Standardizacija orodij za proizvodnjo

(Dalje na 7. strani)

Lokve čakajo

Ob obisku v tovarni avtoelektričnih izdelkov me je pot zanesla tudi na Lokve, kjer bomo čez nekaj dni praznovali dan borca in dan Iskre. Pogledal sem tudi tja, potem, ko sem se prepričal, da organizatorji letošnje proslave hite še z zadnjimi pripravami tega velikega praznika. »Na licu« mesta sem se prepričal, da tudi gostinci, ki bodo 4. julija imeli na ramenih največje breme — nasititi in napojiti toliko in toliko želodcev in suhih grl, ne stoji križem rok.

Po lepi asfaltni cesti skozi Solkan se pravzaprav kar mimo grede vzpneš nad tisoč metrov visoko na Lokve, prijeten kraj, znan iz naše novejšje zgodovine. Dobra markacija na križiščih ti ne dovoli, da bi zgrešil cilj. In ko se znajdeš na cilju, ti ni žal porabljenih decilitrov bencina, saj se prigrizeš v nov, prijeten, gorski svet, kjer je čudovitega zraka na pretek, na pretek pa tudi poti in steza, ki te že v nekaj kratkih minutah privedejo v objem dehtečih gozdov.

Avtomobilistom, namenjenim na proslavo na Lokvah bodi povedano, da imajo v Lokvah tudi bencinsko črpalko, organizatorji pa bodo poskrbeli tudi za to, da bo izletnikom pri roki pomoč mehanika, če bo potrebna.

Za telesni blagor bodo poskrbeli prijazni gostinci iz hotela Poldanovec. Le-ti bodo za proslavo opremili šest stojnic, razen tega pa bodo »pomoči potrebnim« postregli po zmernih cenah tudi v vseh prostorih hotela in bližnje restavracije tako, da najbrž ne bo posebna težava ustreči krulčemu želodcu ali si pogasiti žejo.

Tudi za »srbopetne« so se pobrigali. Že na predvečer proslave se bodo najbolj živahni lahko ogrevali na plesišču pred hotelom Poldanovec, na dan proslave pa bo »obratovalo« še drugo plesišče ob restavraciji, na obeh plesiščih pa bodo marljivi godci poskrbeli za uspešno obrabo podplatov.

Uradni del proslave bo na izredno prijetnem prostoru, z odrom ob dnu globeli, nad katero se bodo udeleženci proslave po položni rebri lahko razmestili kot v sodobnem avditoriju.

Lokve so tako malone že nared. Povsod bo ozvočenje, zagotovljeni so zadostni parkirni prostori za osebne avtomobile in avtobuse, prav tako pa bo poskrbljen prevoz za vse tiste, ki bodo na proslavo prispeli z vlakom.

Glede na to, da ležijo Lokve nad tisoč metrov visoko še opozorilo zlasti tistim, ki jih rado zebe. Temperaturna razlika med dolino in Lokvami je dobrih deset stopinj, zato ne bo odveč, če si udeleženci prinesejo s seboj pulover ali jopico, pa čeprav bo (tako so organizatorji vsaj planirali) sicer dovolj toplo.

Lokve so torej pripravljene in čakajo. Prijazno bodo sprejele udeležence letošnje proslave dneva borca in dneva Iskre in vsakomur nudile dovolj lepega, prijetnega.

Pomenek o dejavnosti sindikata

(nadalj. s 5. str.)

hvali tudi na področju športne dejavnosti. Le-ta je v tovarni iz leta v leto obsejnejša, prav tako pa se novogoriški športniki z raznih tekmovanj vedno pogosteje vračajo kot zmagovalci v številnih disciplinah. Njihova udeležba na vsakoletnih športnih igrah Iskre je uspešna, a z ugodnimi rezultati sodelujejo v raznih sindikalnih tekmovanjih na svojem območju.

Vse torej kaže, da zna sindikalno vodstvo v tovarni pravilno delovati na vseh

področjih, prav tako pa koristno obrniti tudi vsa razpoložljiva sredstva, da bi bil njihov učinek kar najboljši. Tudi tekočemu reševanju prošelj in pritožb članov delovnega kolektiva posveča izvršni odbor sindikalne organizacije vso potrebno pozornost, zaradi česar imajo delavci vse zaupanje v sindikat in v njegovem okviru tudi aktivno sodelujejo. Skratka — to po je bilo govora o sindikalni organizaciji, ki je vsestransko aktivna, ki v kakršne so njene naloge in, ki le-te tudi vselej in uspešno izvaja.

-C-

Pomen standardizacije v industrijskih podjetjih

(Nadaljevanje s 6. strani)
10. Standardizacija v zvezi z elektronsko obdelavo podatkov

Standardizacija mora v podjetju skrbeti za predpisovanje enotne oblike vseh vrst dokumentov od znaka podjetja, preko oblike vseh komercialnih dopisov do številnih dokumentov, ki vsi skupaj sestavljajo proizvodno-tehnično dokumentacijo.

Tehnična dokumentacija mora biti sestavljena kratko in jasno, zato je nujno, da so vsi nastopajoči pojmi, gradiva in predmeti enotno definirani. V tehničnih dokumentih navadno ni dovolj prostora, da bi pisali cele besede ali celo stavke ampak morajo biti določene sistematizirane kratke označbe za vse pogosto nastopajoče pojme. Tako nastanejo označevalni sistemi, katerih pomen se poveča še zlasti z uvedbo elektronske obdelave podatkov. Njej se mora namreč v izdatni meri prilagoditi celotna tehnična dokumentacija in tudi vsa organizacija v podjetju.

Naslednja skupina nalog interne standardizacije je pa skrb za racionalizacijo in s tem za pocenitev proizvodnje z omejevanjem asortimana uporabljenih gradiv, kakor tudi z ožjim izborom kupljenih ali določanih izdelanih standardnih delov. Pri tem se moramo zavedati, da dosežemo mnogo večji prihranek na režijskih stroških naročanja dobave skladiščenja, planiranja in evidence ob poenotenju asortimana standardnih delov na višje zahteve, kot pa z uvedbo dodatnega paralelnega asortimana podobnih delov za nižje zahteve (npr. enak asortiman vijakov v dveh ali več kvalitetah površinske zaščite).

Nadaljni korak pocenitve izdelkov je čim pogostejša uporaba ponavljajočih se delov in sklopov, ki sicer niso standardizirani, se pa ponav-

jajo v skupini podobnih izdelkov. Iz takih ponavljajočih se delov se lahko razvijejo tipizirani deli, ki jih v končni fazi morda izključimo celo v interne standarde, čeprav niso zajeti v državnih standardih. Predmet tipizacije so lahko predvsem tisti ponavljajoči se deli, ki zahtevajo draga specialna orodja za njihovo obdelavo in prav zato pomeni večkratna uporaba takih delov velik prihranek, pa čeprav prilagoditev nove konstrukcije obstoječim delom največkrat ni lahka naloga.

Predmet interne standardizacije so poleg gradiv in delov tudi ponavljajoči se tehnološki postopki, zlasti še postopki za antikorozijsko zaščito. Prav standardizacija galvanskih postopkov omogoča smotrno izkoriščanje galvanizerskih avtomatov, ki garantirajo tudi enakomerno kvaliteto.

Podobno lahko dosegamo ugodne uspehe pri zniževanju stroškov tudi s pomočjo standardizacije orodja, ki nam omogoča manjši asortiman in zato večjo izkoriščenost ter manjšo vezavo obratovalnih sredstev za orodja na skladišču. Tudi odrezovalna orodja (stance) je možno poceniti s tem, da posamezne ponavljajoče se dele standardiziramo in jih izdelujemo v večjih serijah na zalogo, po individualnih potrebah se pa posamezna taka orodja le še dokončujejo. Tako dosežemo poleg pocenitve še znatno krajši čas izdelave rezilnih orodij in s tem tudi krajši rok za uvajanje novega izdelka.

Omenjena je že bila pomembnost standardizacije pri uvažanju elektronske obdelave podatkov, zlasti s predpisovanjem oblike tehnične dokumentacije in sistemov kratkih označb. Tako na eni strani uvedba računalnika nalaga obilico dodatnega dela standardizaciji, po drugi

strani pa upravičeno lahko pričakujemo od tega tudi izdatno pomoč pri tipizaciji in standardizaciji splošnih delov. S pomočjo posebnega klasifikacijskega sistema oštevilčenja nam računalnik izbere številke vseh podobnih sestavnih delov, ki jih potem lahko sistematično uredimo in vključimo med tipizirane dele.

To so na splošno najvažnejše naloge interne standardizacije v vsakem industrijskem podjetju elektrotehnične ali strojne stroke; v eni prihodnjih števil si bomo pa pogledali, kakšne so trenutne najaktualnejše naloge standardizacije v Združenem podjetju ISKRA in kakšna bi bila najprimernejša organizacijska oblika te važne dejavnosti.

Franc Špilar, dipl. ing.

Petmesečna proizvodnja ZP

TOVARNA	Plan	Izpolnitev	%
ELEKTROMECHANIKA	115.218	114.150	99,1
ELEMENTI	52.745	54.792	103,9
AVTOMATIKA	29.718	32.911	110,7
SPREJEMNIKI	18.575	16.355	88,1
APARATI	30.194	26.974	89,3
AVTOELEKTRIKA	56.976	59.705	104,8
ELEKTROMOTORJI	13.427	15.515	115,6
NAPRAVE	16.883	9.275	54,9
ELEKTRONIKA	11.109	7.426	66,8
KONDENZATORJI	16.776	18.180	108,4
INSTRUMENTI	9.979	11.779	118,0
POLPREVODNIKI	11.254	10.602	94,2
USMERNIKI	4.253	4.447	104,6
RIZ	109.576	88.786	81,0
ORODJARNA	1.517	1.064	70,1
MIKRON	6.624	4.596	69,4
SKUPAJ TOVARNE	504.824	476.557	94,4
ZZA	18.000	20.396	108,5
PSO	6.393	6.354	99,4
BAZ	1.000	562	56,2
SKUPAJ PODJETJE	531.017	503.869	94,9

Dvodnevni seminar na Bledu

Minuli teden, v četrtek in petek, je bil v našem počitniškem domu na Bledu seminar za samoupravitelje — člane upravnega odbora ZP in povabljene goste iz naše ga podjetja.

Kot vsako leto, je tudi letos organiziral seminar sindikat ZP z namenom, da se naši samoupravitelji, posebej članj UO ZP, hitro in vsaj kar se da temeljito seznajajo s perečo problematiko poslovanja naše ISKRE, kar naj bi jim bilo v izdatno pomoč pri obravnavi na sejah samoupravnih organov.

Dnevni red je bil zelo pester in je zajel vse najvažnejše dejavnike našega poslovanja tako znotraj kot tudi zunaj našega podjetja.

Tako je podal splošno oceno o poslovanju podjetja generalni direktor Vladimir Logar. Finančno poročilo iz prvega trimesečja in splošno problematiko tega področja je prikazal finančni direktor ZP Alojz Vidmar. Vse o ZAVODU so slišali prisotni od direktorja ZZA dipl. inž. Jožeta Prežlja. Podobno je nanašal dejstva s komercialnega poslovanja direktor PSO Metod Rotar. O organizacijskih in kadrovskih problemih je poročal mag. Janko Kralj, specializacije in program podjetja pa je obravnaval dipl. inž. Franc Vrtnak. In končno: o položaju ZP s pravniskega gledišča je poročal še sekretar ZP Pavel Gantar.

Po vsakem predavanju je sledila debata, tako da so

prisotni dobili res izčrpen pregled o tekoči problematiki pa tudi o perspektivah v prihodnje.

Na splošno je seminar uspel, zlasti, ker so bili vsi razgovori odkriti, brez običajnih fraz in kar se da konkretni. Pri tem so diskutanti osvetlili posamezne probleme iz vseh zornih kotov in dobili mnogo jasnejšo sliko, kot pa jo je moč dobiti na posameznih sejah samoupravnih organov, kjer je obsežen dnevni red in omejen čas za obravnavo.

Sindikatu ZP bi storil prav, če bi še na drugih nivojih samoupravljalja priredil takšne seminarje s podobno aktualno problematiko.

Marjan Kralj

Proizvodnja ZP v maju 1969

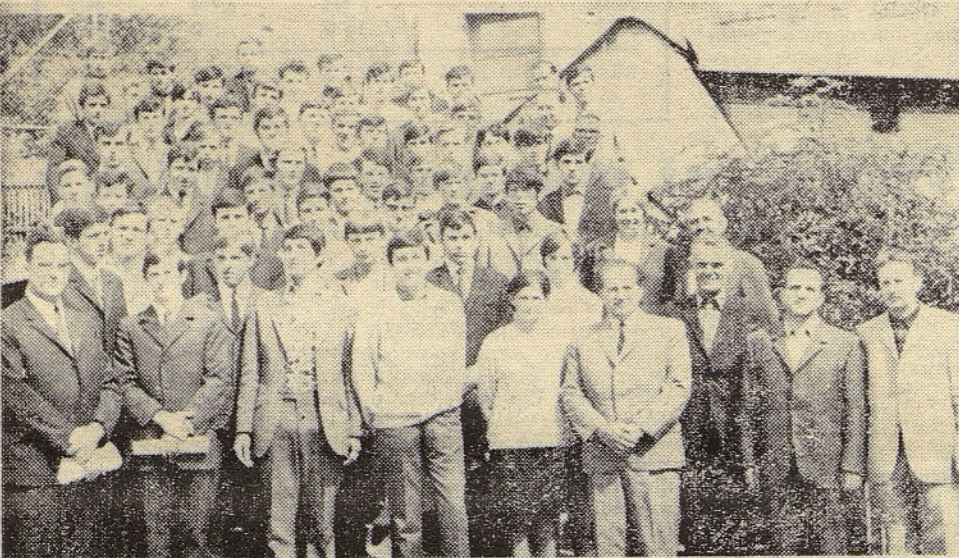
TOVARNA	Plan	Izpolnitev	%
ELEKTROMECHANIKA	23.718	24.070	101,5
ELEMENTI	11.878	10.969	92,3
AVTOMATIKA	5.142	7.097	138,0
SPREJEMNIKI	3.555	3.667	103,2
APARATI	7.091	6.098	86,0
AVTOIZDELKI	9.917	12.377	124,8
ELEKTROMOTORJI	2.665	3.738	140,3
NAPRAVE	4.318	1.162	26,9
ELEKTRONIKA	2.598	1.336	51,4
KONDENZATORJI	3.358	4.233	126,1
INSTRUMENTI	1.964	2.610	132,9
POLPREVODNIKI	3.096	2.951	95,3
USMERNIKI	1.015	1.215	119,7
RIZ	23.183	16.425	70,9
ORODJARNA	399	183	45,9
MIKRON	1.325	953	71,9
SKUPAJ TOVARNE	105.222	99.083	94,2
ZZA	4.000	4.931	123,3
PSO	1.503	1.438	109,0
BAZ	200	—	—
SKUPAJ PODJETJE	110.925	105.652	95,3

Udeleženci in predavatelji na seminarju za nove člane samoupravnih organov na Bledu

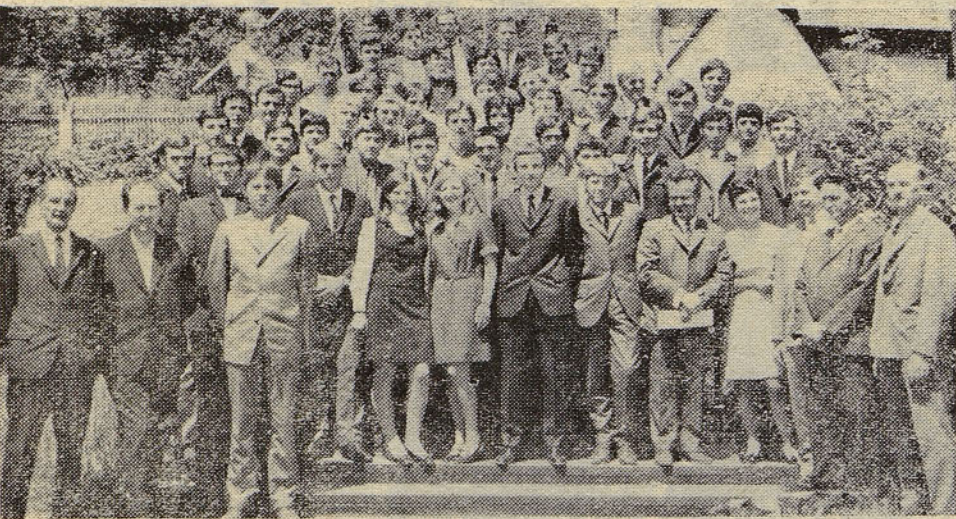

Pred kratkim je odšel v zaslužni pokoj tov. Jože Markič, zaposlen v livarni kranjske tovarne. Sodelavci so mu ob slovesu poklonili darilo in mu zaželeli še mnogo zdravja in zadovoljstva. Slovo je bilo zelo prisrčno in prav gotovo se bo naš upokojenec še dolgo spominjal na svoje sodelavce. Ob odhodu se je imenovali iskreno zahvalili za darilo in dobre želje ter jim zaželeli čimveč uspehov pri njihovem delu ter mnogo osebnega zadovoljstva.

Spominska slika učencev 3. letnika Iskrine poklicne šole v Kranju. — Od 83 učencev je letos uspešno zaključilo šolanje 56, drugi pa se bodo morali med počitnicami pripraviti na popravne izpite. Če pogledamo razliko med uspešnimi in neuspešnimi, tedaj nam dejstvo, da ima kar 27 učencev popravne izpite — pove, da je bila skoraj tretjina učencev premalo pripravljena na zaključek izobraževanja v poklicu. Statistika kaže, da so se premalo pripravili na poklicno tehnologijo in na slovenščino. Vse to daje slutiti, da so se nekateri preveč zanašali na oceno pri zaključku 3. letnika, manj pa na zaključni izpit, ki zahteva ponovitev snovi iz vseh treh razredov.

Vsem tistim, ki so uspešno končali študij na poklicni šoli sta iskreno čestitala k uspehu direktor SC inž. Gabrijel Perko in predstojnik poklicne šole tov. Tone Tišler in jim zaželela v življenju čim več uspehov in osebnega zadovoljstva, Jože Bogataj pa je dobil še knjižno darilo, kot spomin na odličen uspeh na poklicni šoli.

Na tehniški šoli, ki spada v sklop Iskrinega šolskega centra (SC) je letos uspešno zaključilo študij 46 dijakov (od 54), ostalih osem pa čakajo popravni izpiti. Direktor SC inž. Gabrijel Perko, ki je hkrati tudi predstojnik imenovane šole, je v kratkem razgovoru dejal, da ta številka oz. razmerje predstavlja poprečje podobnih šol v Sloveniji. Statistika zaključnih ocen kaže naslednjo sliko: 6 odličnih, 5 prav dobrih, 26 dobrih, 9 zadostnih in 8 s popravnimi izpiti. Odličen uspeh so dosegli: Janez Grohar, Anton Kadivec, Bogdan Kolenc (vsi strojni oddelki) ter Jože Jelenc, Branko Šmuc in Jože Pogačnik iz oddelka za elektrotehniko.

Obvestilo Počitniške skupnosti

Kot smo že poročali, Počitniška skupnost v času med 3. in 7. julijem spet prireja avtobusni izlet v ČSSR. Predviden je izlet z dvema avtobusoma s tem, da je v drugem avtobusu še nekaj prostih mest. Počitniška skupnost za izpopolnitev drugega avtobusa sprejema prijave še do 30. junija.

Odhod avtobusov iz Ljubljane, s parkirnega prostora ob Miklošičevi ulici 3. julija ob 16., iz Kranja ob 16.30 izpred menze »Elektromehanika«.

Cena prevoza in oskrbe za osebo znaša 320 N din.

Pohitite s prijavi!

Uprava Počitniške skupnosti

»Instrumenti« Otoče

TEKMOVANJE V KEGLJANJU — POZIVITEV SPORTNE DEJAVNOSTI

Sindikata naše tovarne je za poživitev športne dejavnosti v poletnih mesecih organiziral tekmovanje članov kolektiva v kegljanju. Tekmovanje je bilo izvedeno na avtomatskem kegljišču na Bledu v sredo, 18. junija popoldne. Tekmovali so moški (50 lučjev mešano) in ženske (40 lučjev mešano). Čeprav za to vrsto športne rekreacije dosedaj ni bilo kakšnega posebnega interesa, je bilo za to tekmovanje kar precej zanimanja, kar kaže že število prijavljenih tekmovalcev (17 moških in 7 žensk), pa tudi navijačev in gledalcev ni manjkalo.

In še rezultati najboljših: MOSKI: 1. Intihar Tone, 2. Pirnat Stane, 3. Campa Zarko, 4. Udir Janez, 5. Konc Franci.

ŽENSKE: 1. Rožič Janja, 2. Majstorovič Danica, 3. Lambergar Majda. Udir Janez

ZAHVALA

Ob bridki izgubi drage mame

IVANE VIDMAR

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v orodjarni tovarne »Elektromehanika« Kranj za izraze sožalja in podarjeni venec.

Sin Bernard z družino

ZAHVALA

Ob bridki in prerani izgubi dragega očeta

JANEZA STOPARJA

se iskreno zahvaljujem vsem sodelavcem v oddelku duroplasti — produkcija »Elektromehanika« Kranj za izraze sožalja in denarno pomoč.

Francka Tomažič

»Elektromehanika«

Pokal za SD »Iskra«

Šest let je minilo od Dušane smrti. Dušana Lozarja so tako klicali njegovi sodelavci in tisti, ki so ga poznali kot odličnega strelca SD »Iskra«. Da, njegovi športni tovariši se ga še vedno radi spominjajo. Pa, saj njegovega navdušenja za streljanje enostavno ni moč pozabiti. Kako se je včasih jezil na začetniške napake, s katerimi bi si kdo med nami lahko pokvaril boljše uvrstitve ali celo zapravil ekipno zmago.

»Do smrti ti ne odpustim,« se je bil nekoč hudoval name, ko sem prvič tekmoval v hitrem streljanju z vojaško puško, pa sem, neroda, tako čudno potisnil naboje vanjo, da je nisem mogel več zapreti. Za lep pokal smo se takrat »obrisali« pod nosom. Kaj takega se mi pozneje ni več primerilo in svetleča se trofeja, je šele četrto leto po njegovem nenadnem slovesu končno ostala v vitrini med tistimi nagradami, za katere se je boril tudi Dule.

V prejšnjem tednu so strelci »Elektromehanika« s tekmovanjem spet počastili njegov spomin. Povabili so pet kranjskih strelskih družin in v kanjonu Kokre pripravili streljanje z malokalibrsko puško.

Že šesto leto zapored so se na strelišču zbrali vsi najboljši tekmovalci. Pokal z napisom »Lozarjev memorial« pa letos ni menjal lastnika.

REZULTATI (1200 možnih krogov):

Strelska družina	krogi
1. SD »Iskra«	950
2. SD »Stane Kovačič«	902
3. SD »Sava«	801
4. SD »Slavec Ivo-Jokl«	741
5. SD »Franc Mrak«	736
6. SD »Tone Nadižar«	729

Mladi tekmovalci omenjene družine pa so si malo pred tem srečanjem priborili pomembno zmago v Predosljah. Tja jih je povabila tamkajšnja strelska družina. Mladinci Rozman, Bojanič, B. Lozar in E. Lozar so skupaj z mladinko Jenkovo premagali gostitelje in še tri povabljene ekipe. Rezultati so bili naslednji:

1. »Iskra« 766 krogov (od 1000 možnih); 2. »Tone Nadižar« 752; 3. »F. Mrak« I. 699; 4. »F. Mrak« II. 679; 5. »J. Mlakar« 613. B. M.

ISKRA — glasilo delovne kolektiva Iskra, industrije za elektromehaniko, telekomunikacije, elektroniko in avtomatiko — Urejuje uredniški odbor — Glavni urednik: Pavel Gantar — Odgovorni urednik: Janez Silc — izhaja tedensko — Rokopisov ne vračamo — Tisk in klišej: »CP Gorenjski tisk« Kranj